

vil være med til — bede alle gode Magter bevare os for, at det ærede Medlem Hr. Kristjan Pedersen bliver Landbrugsminister igen; og vi vil haabe, at disse gode Magter vil fritage os for, at det ærede Medlem Hr. Kristjan Pedersen bliver Landbrugsminister igen. Men nogen absolut Garanti mod at faa det ærede Medlem til Minister — eller en anden, der har forelsket sig i Ekspropriationen — har vi ikke. Derfor tror jeg, det vil være heldigst, om vi ved den Lovgivning, vi her staar overfor, skaber en Form, hvorved Ekspropriationen af sig selv glider ud. Jeg tror ikke, det danske Landbrug i det lange Løb vil være tjent med at have dette Spøgelse hængende over sit Hoved. Det er muligt, at det aldrig vil komme til at gøre Skade; men det skaber en Utryghedsfølelse, som det danske Landbrug ikke er tjent med.

Jeg tør ikke med saa stor Bestemthed som det ærede Medlem Hr. Ulrich sige, at jeg tror, at denne Form for Udstykning vil gaa af med Sejren; men jeg tør, naar vi faar den frivillige Udstykning frem under lige Vilkaar med den anden Udstykning, udtale Haabet om, at det nok skal vise sig i det lange Løb, at man i stor Udstrækning vender tilbage til denne frivillige Udstykningsmaade og foretrækker den. Jeg tror, man har Grund til at nære den Forventning, at Befolkningens sunde Sans saa nok skal angive de Veje for Udstykningen, som det er heldigst at følge i Fremtiden. Med den historiske Erfaring, vi har i Danmark med Hensyn til Udstykningen, tror jeg, vi alle maa være klare over, at den frivillige Udstykning har vist sig at have sine store Fordele, og at der ingen Grund er til ikke at følge den i Fremtiden, naar Forholdene bliver ordnet saadan, at disse Folk vil være i Stand til at klare sig. Jeg vil derfor slutte disse Udtalelser med at sige, at jeg vil haabe, at dette Forslag maa blive gennemført i alt væsentligt i den Skikkelse, hvori det foreligger, med de praktiske Ændringer, som der er peget paa, og som vel kan være ganske rimelige. Men jeg haaber, at man vil, om jeg saa maa sige, modstaa Fristelsen til at ændre dette Forslag i Retning af de sidst vedtagne Jordlove, og at man vil lade dette Forslag nyde Fremme netop saaledes, som det er bygget, for at de forskellige Udstykningsformer kan gaa Side om Side i de kommende Aar, hvorved man kan høste Erfaring om, hvilken der er bedst, og saa bygge videre derpaa, naar Prøvetiden er forbi. Jeg haaber da, at den frivillige Udstykning skal gaa af med Sejren.

Mads Larsen: Jeg havde ikke tænkt mig at skulle have Ordet før ved den følgende Sags Behandling, da jeg der har et specielt Spørgsmaal af betydelig Interesse, som jeg gerne vil have Lov til at drage frem. Men der er under denne Forhandling fremsat en Del Udtalelser, der giver mig Anledning til at gøre nogle Bemærkninger. Jeg vil da, som det sig hør og bør, begynde med den højtærede Minister. Han sagde, at hvis det gaar godt med Jordbrugene af 1919, kommer Staten og kræver Rente af de 10 200 Kr., men hvis det ikke gaar godt, maa Staten bære Tabet. Jeg tror ikke, den højtærede Minister har Ret heri. Jeg tror, det vil være i høj Grad tvivlsomt, om der, naar de 10 Aar er gaaet, selv om det er gaaet godt for de 90 pCt. af disse Parceller — hvad jeg forudsætter med fuldkommen Tryghed —, og de har arbejdet sig frem til en betryggende Stilling, da vil være en Rigsdag, der vil sige, at det Tilskud, der er givet til Starten af disse Brug under disse vanskelige Forhold, under denne Højkonjunktur, skal pure forsvinde, og at der skal svares Rente af hele Udlaanssummen i Fremtiden. Det er muligt, at der kan ske nogen Forhøjelse, men jeg tror ikke, man vil føre det op til, at hele Summen skal forrentes. Jeg anser det heller ikke for forsvarligt at kræve noget saadant.

Den ærede Ordfører for Venstre Hr. Martin Hansen sagde, at fordi der oprettedes ca. 1 000 Brug i Løbet af to Aar, hvad han regnede vilde blive Tilfældet, kan det ikke øve Indflydelse paa Jordprisen. Jeg vil sige, at jeg forstaaer ikke det Ræsonnement. Det er det samme Ræsonnement, som den Mand brugte, der holdt i Mosen og læssede Tørv. Han sagde til Hesten: Kan du trække den, kan du ogsaa trække den, og saa blev han ved at læsse paa, indtil Hesten ikke kunde rokke Vognene. Og da han saa opdagede, at den ikke kunde trække Læsset, sagde han: Kan du ikke trække den, kan du heller ikke trække den, og blev ved at læsse af, indtil han naaede Bunden. Det er givet, at Efterspørgselen efter en Vare forøger Varens Værdi, og i samme Grad som der kommer en kunstig fremkaldt Efterspørgsel — og her kommer der netop en kunstig fremkaldt Efterspørgsel —, i samme Grad driver man Jordpriserne op.

Og derved er man ved den ene af Hovedskavankerne ved den gamle Husmandslovgivning. Jeg kender den ret nøje, eftersom jeg nu snart i en Snes Aar har haft den Ære at staa i Spidsen for denne